

תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (מענק הסטగלות מיוחד לבני 67 ומעלה)
(תיקו), התש"ף-2020

הצעה להחלטה

מ ל י ט י ס :

1. בתקוף סמכותה של הממשלה לפי סעיף 39 לחוק-יסוד : הממשלה, להתקין את תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (מענק הסטגלוות מיוחד לבני 67 ומעלה) (תיקו), התש"ף-2020 בנוסח שללן.
2. בהתאם להוראות סעיף 39 האמור, להניח את התקנות על שולחן ועדת החוץ והביטחון של הכנסת סמוך ככל האפשר לאחר חתונתן.
3. התקנות תיקנסנה לתקופן עם פרסום ברשומות.

להלן נוסח התקנות :

תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (מענק הסטגלוות מיוחד לבני 67 ומעלה)
(תיקו), התש"ף-2020

בתקוף סמכותה לפי סעיף 39 לחוק-יסוד : הממשלה, מתקינה הממשלה תקנות שעת חירום אלה :

1. תיקו תקנה 2 בתקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (מענק הסטגלוות מיוחד לבני 67 ומעלה), התש"ף-2020 (להלן – התקנות העיקריות), בתקנה 2, במקומות "כיה בניסן התש"ף (19 באפריל 2020) יבוא "ח' בסיוון התש"ף (31 במאי 2020) ובמקומות "או 4" יבוא "עד 4א".
2. תיקו תקנה 4 בתקנה 4(a) לתקנות העיקריות, בפסקאות (1) ו-(2), במקומות "כיה בניסן התש"ף (19 באפריל 2020)" יבוא "ו' באייר התש"ף (30 באפריל 2020);
3. הוספה תקנה 4'a לאחרי תקנה 4 לתקנות העיקריות יבוא: "(א) מענק הסטגלוות מיוחד بعد חודש מיוני 2020 ישולם למי שמתקיים לפחות אחד מכל מהלך:

(1) הוא זכאי לمعנק הסטגלות מיוחד بعد חודש אפריל 2020 לפי תקנה 4 והוא מחוסר עבודה גם במהלך כל התקופה שמיום ז' באיר התש"ף (1 במאי 2020) עד יום ח' בסיוון התש"ף (31 במאי 2020);

(2) עובודתו הופסקה במהלך התקופה האמורה בפסקה (1) והוא היה מתושר עבודה מיום הפסקת עובודתו עד יום ח' בסיוון התש"ף (31 במאי 2020).

(ב) סכום המענק לפי תקנה זו יקבע בהתאם להכנסתו של הזכה بعد חודש מאי 2020, כמפורט להלן, לפי העניין:

(1) מי שהכנסתו אינה עולה על 2,000 שקלים חדשים – 4,000 שקלים חדשים;

(2) מי שהכנסתו עולה על 2,000 שקלים חדשים ואינה עולה על 3,000 שקלים חדשים – 3,000 שקלים חדשים;

(3) מי שהכנסתו עולה על 3,000 שקלים חדשים ואינה עולה על 4,000 שקלים חדשים – 2,000 שקלים חדשים;

(4) מי שהכנסתו עולה על 4,000 שקלים חדשים ואינה עולה על 5,000 שקלים חדשים – 1,000 שקלים חדשים."

תיקון תקנות 6 ו-7 לתקנות העיקריים, במקום "ו- 4" יבוא "עד 4".

7

הוראת מעבר 5. מי שהיה זכאי לمعנק הסטגלות מיוחד بعد חודש אפריל 2020 לפי תקנה 4 לתקנות העיקריים כנוסחה ערב תחילתן של תקנות שעת חירותם אלה, לא תיפגע זכאותו לمعנק כאמור בשל הארכת התקופת הזכאות לمعנק بعد חודש אפריל 2020 כאמור בתקנה 2 לתקנות שעת חירותם אלה; אולם לא ישולם לאדם יותר ממענק הסטגלות מיוחד אחד بعد חודש אפריל 2020.

ב _____ התש _____
(2020) ב _____

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

דברי הסבר

רקע כללי

במהלך חודש דצמבר 2019 החל נגיף SARS-CoV-2 (להלן: "נגיף הקורונה") את התפשטוותו הראשונה בעיר ווהאן במרכז סין, ולאחר מכן התפשטה מהחלואה לכל המחוות בסין וכן למקומות אחרים בעולם, ישראל בכללם. ביום א' בשבט, התש"ף (27 בינואר 2020) הודיע שר הבריאות לפיקוד רפואי העמ' (1) לפקודת בריאות העם, 1940 כי נגיף הקורונה היא מחלת מידבקת (י"פ התש"ף, עמי 8, 3378).

בהמשך להודעה זו הוטלו הגבלות משמעותיות, ובין השאר, הוטלו הגבלות על פתוחה מקומות העבודה וכן על התיאכבות של עובדים במקומות העבודה, לצורך צמצום ההדבקה והתפשטות הנגיף. הגבלות אלה הוטלו בין היתר בתקנות שעת תירום (הגבלת מספר העובדים במקום העבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020. הגבלות האמורות לא מאפשרות לקיים שגרת עבודה רגילה, ולפיכך מעסיקים רבים הוציאו את העובדים לחופשה ללא תשלום או לחילופין פיטרו את העובדים.

במטרה לסייע לבני 67 ומעלה אשר נפלטו משוק העבודה כך שתינטע להם האפשרות להסתגל לעובדה שנפלטו באופן פתאומי משוק העבודה כתוצאה מההתפשטות הנגיף בישראל, ביום ב' בניסן התש"ף (27 במרץ 2020) התקינה הממשלה את תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש, מענק הסתגלות מיוחד לבני 67 ומעלה), התש"ף-2020 (להלן "התקנות"). בהתאם לתקנות, שולם מענק הסתגלות מיוחד למי שהופסקה עבודתו בחודשים מרץ ואפריל. סכום המענק ניתן בהתאם להכנסתם של בני 67 ומעלה לאחר הפסקת העסקתם, וכך סכום המענק بعد חודש מרץ לא יעלה על 2,000 ש"ח, וסכום המענק بعد חודש אפריל לא יעלה על 4,000 ש"ח, והכל כמפורט בתקנות. לפי התקנות הזכאות למענקים הייתה למי שנפלט משוק העבודה עד יום 19 באפריל 2020.

בתקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (מענק הסטగלות מיוחד לבני 67 ומעלה) (תיקון), התש"ף-2020 (להלן "התיקון") מוצע להרחיב את מענק החשתגלוות המיוחד ולהעניקו עד כל חודש אפריל, ובعد חודש Mai, כך שבני 67 שנפלטו משוק העבודה בתקופה זו יקבלו מענק. בנוסף, מי שהיה מחוסר עבודה טרם התקופה המזוברת ונותר מחוסר עבודה יקבל גם הוא מענק עבור החודש בו היה מחוסר עבודה, בהתאם לתנאים בתיקון.

כאמור, על פי נוסח התקנות, זכאים בני 67 ומעלה שפוטרו או יצאו לחלק בן 30 ימים ל מהמענק הסטגלוות בגין החודשים מרץ ואפריל (עד ה-19 לאפריל בלבד). המשמעות הינה כי ככל מי שנפלט משוק העבודה כבר מיום 20 באפריל ואילך, לא יהיה זכאי לכל סיוע. בנוסף, מי שפוטר במהלך Mai או פוטר קודם לכן ונותר מחוסר עבודה במאי לא זכאי כרגע למענק הסטגלוות בעבור חודש זה. לאור מצוקתם של בני 67 ומעלה, נראה כי קיים הכרת לתת מענה מיידי ולהאריך את ההסדר הנוכחי, לטובת סיוע סוציאלי לאוכלוסייה זו. בשל חשיבות ביצירת תחושת בטיחון בקרב ציבור בנייה-67 ומעלה וראוי כי כבר עתה יובהר להם כי ימשיכו לקבל סיוע עד לסוף חודש Mai. המענק לחודש אפריל משולם בתחילת חודש Mai, ועל כן יש חשיבות רבה לקיים התיקון באופן מיידי.

לא מיותר לציין כי המוסד לביטוח לאומי (להלן: "המוסד") ומשרד האוצר בחרנו את האפשרות של הארכת הזכאות באמצעות הסכם לפי סעיף 9 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, אלא שדרך זו יוצרת קשיים לא מבוטלים, קודם כל מנ הטעם שתהסדר מצרך התגברות על חקיקה ראשית, על מנת שלא תיפגע הזכאות של מקבל המענק להטבות נלוות, וכן מהטעם שיופיע הועדה הרלוונטי במועדת המוסד התפטר במתפיע מתפקידו לפני מספר ימים, באופן שאינו מאפשר העלות נושאים לדין בועדה שבראשו, כנדרש על פי החוק. משכך, מדובר בפתרון שקשה לעולים על יתרוגותיו. כמו כן, נבחנה האפשרות לקבוע את ההסדר בחקיקה ראשית של הכנסת.

עם זאת, בשים לב לצרכיה המידדים של האוכלוסייה המזוברת, לצורך בזמן זמן סביר להגשת בקשות לקבלת המענק ולטיפול בבקשתו כאמור, וכן לכך שתיקון חקיקה בתחום הביטוח הלאומי דרוש גם את אישור מנהלת המוסד ומועצת המוסד, לא ניתן יהיה להשלים חקיקה בכנסת בפרק זמן הנutan מענה לצורכי האמורים... .

לפייך, על אף שהכנסת הchèלה לפועל, קיים צורך לקבוע את ההסדר המוצע באמצעות תקנות שעת חירום. כמו כן, בהתאם לסעיף 39 חוק-יסוד: הממשלה, התקנות יונת על שולחן הועדה הזמנית לענייני חוץ וביטחון של הכנסת. בנוסף, תקודם בהקדם הצעת חוק בעניין.

הצעת ההחלטה מבקשת לאשר את טוותת התיקון המצורב.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

לא רלבנטי.

תקציב

תשלום מענקים לבני 67 ומעלה בהתאם לתיקו – 130 מיליון ש"נ.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי.

עמדות שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחומי סמכותם

עמדת שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים : תומך.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

ההחלטה ממשלה מס' 4939 מיום 27 במרץ 2020.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

אין מניעה משפטית.

סיכום

סיווג ראשי : 07 חקיקה ממשלתית ;

תחום פעולה עיקרי : 02 חברה וכלכלה ; 09 אחר

מוגש על ידי שר האוצר

ל' בניסן התש"ף
24 באפריל 2020

חוות דעת משפטית הנלוות להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השירותים

נושא ההצעה ההחלטה:

תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (מענק הסטגנות מיוחד לבני 67 ומעלה) (תיקון מס' 1), התש"ף-2020.

תמצית ההצעה במתיחס להיבטי המשפטים:

על רקע התפשטות נגיף הקורונה בישראל, הכריז משרד הבריאות על המחלה כמחלה מידבקת מסוכנת. לצורך מניעת התפשטות המחלה ושמירה על בריאות הציבור, הטילה הממשלה גבלות מסוימות, בין היתר, על פתיוח מקומות העבודה וכן על התיצבות של עובדים במקומות העבודה. הגבלות אלה לא מאפשרות לקים שגרת עבודה רגילה. לאור זאת, עסקים רבים הוציאו את עובדיהם לחופשה ללא תשלום או לחילופין פיטרו את עבודתם.

במטרה לסייע לבני 67 ומעלה אשר נפלטו משוק העבודה כך שתינטו להם האפשרות להסתגל לעובדה שנפלטו באופן פתאומי משוק העבודה כתוצאה מההתפשטות הנגיף בישראל, ביום 27 במרץ 2020 הונקינה הממשלה את תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (מענק הסטגנות מיוחד לבני 67 ומעלה), התש"ף-2020 (להלן - התקנות). בהתאם לתקנות, שולם מענק הסטגנות מיוחד למי שהופסקה עבודתו בחודשים מרס ואפריל 2020. סכום המענק ניתן בהתאם להכנסתם של בני 67 ומעלה לאחר הפקת העתקתם, כך שסטוכם המענק بعد חודש מרס לא יעלה על 2,000 ש"ח, וסטוכם המענק بعد חודש אפריל לא יעלה על 4,000 ש"ח, והכל כמפורט בתקנות. לפי התקנות הזכאות למענקים הניתנה למי שנפלט משוק העבודה עד יום 19 באפריל 2020.

בתיקון לתקנות מוצע להרחיב את מענק ההסטגנות המקורי ולהעניקו بعد כל חודש אפריל, ובعد חודש מי, כך שבני 67 שנפלטו משוק העבודה בתקופה זו יקבלו מענק. בנוסף, מי שהייתה מחוסר עבודה טרם התקופה המדוברת ונותר מחוסר עבודה יכול גם עבור החודש בו היה מחוסר עבודה, בהתאם לתנאים בתיקון.

קשיים משפטיים, כל שি�נסם, ודרבי פתרונות:

בהתאם לסעיף 39(א) לחוק-יסוד: הממשלה (להלן - **חוק היישוב**), במצב חירום רשאית הממשלה להתקין תקנות שעת חירום כדי להגן על המדינה, ביטחון הציבור וקיים האספקה והשירותים החיווניים.

על אף שהסמכות להתקין תקנות שעת-חרום מנוסחת בלשון רחבה ומוקנה לממשלה שיקול דעת רחוב, הפסיקת פירשה את הסמכות על דרך המצוות (ראו בג"ץ 6971/98 **יוסף י' פריצקי עורך נ' ממשלה ישראל, נן(1) 763 (1999)**, ובג"ץ 2994/90 **ח'כ אברהם פורז נ' ממשלה ישראל, מד(3) 317 (1990)**).

החויה לנוכח בריסון עצמי בהתקנת תקנות שעת-חרום אף נובעת מהיותה של הממשלה ממשלה מעבר, המחייבת ממילא באיפוק ובריסון ביצוע כל פעולותיה.

כאמור, על פי נוסח התקנות, זכאים בני 67 ומעלה שפטורו או יצאו לחלא בן 30 ימים למענק הסטגנות בגין החודשים מרץ ואפריל (עד יום 19 לאפריל בלבד). המשמעות היא כי כל מי שנפלט משוק העבודה כבר מיום 20 באפריל ואילך, לא יהיה זכאי לכל סיוע. בנוסף, מי שפטור במהלך מי או פטור קודם לכן ונותר מחוסר עבודה באותו לא זכאי כרגע למענק הסטגנות עבור חודש זה. לאור האמור, מוצע לתת מענה מיידי ולהאריך את החסדר הקיים,

לשם הגנה על הביטחון הסוציאלי של אוכלוסייה זו. בשל החשיבות ביצירת וודאות ותחושת בטיחון בקרב ציבור בני 67 ומעלה מוצע כבר עתה להבהיר כי ימשיכו לקבל סיוע עד לסוף חודש Mai. המענק לחודש אפריל משולם בתשלית חדש Mai ועל כן, נוסף לוודאות שתיווצר לבני 67, יש חשיבות מעשית גדולה לקידום חתיקון באופן מהיר.

בקשר זה יצוין כי בהתאם לסעיף 39 לחוק היסוד מוצע לקבוע כי התקנות יונחו על שולחן ועדת החוץ והביטחון של הכנסת סמוך ככל האפשר לאחר התקנות.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדיים אחרים שתקנת ההחלטה נוגעת להם:

עמדת היועץ המשפטי של המשרד לביטוח לאומי - אין מניעה משפטית לאישור התקנות.

עמדת היועצת המשפטית של משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים - אין מנעה משפטית לאישור התקנות.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שתשרו העומד בראשו מגיש את ההחלטה:

לוכח האמור לעיל, אין מנעה משפטית לאישור התקנות.

היועץ המשפטי של משרד האוצר

אסי מסינג

חותימה

תפקיד

שם